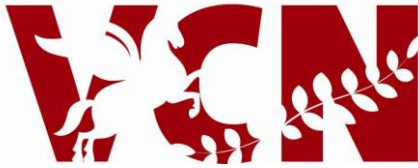

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

Inleiding Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Het Nederlandse onderwijs in PO en VO werkt in opdracht van het ministerie van OCW aan een herziening van het curriculum. Aansluitend bij de wijze waarop de ontwikkelteams bij curriculum.nu werken heeft het VCN-volgteam [een visie](#) geschreven voor het leergebied Griekse en Latijnse taal en cultuur. Deze visie was de eerste stap op weg naar bouwstenen voor het vakgebied Griekse en Latijnse Taal en Cultuur.

Het VCN-Volgteam heeft de visie en de reacties uit het veld daarop gebruikt als grondslag voor zeven zogenaamde *Grote Opdrachten* die in dit document voorgelegd worden. Deze grote opdrachten vormen een eerste concretisering van de visie en geven een omschrijving van de hoofdbestanddelen van de schoolvakken Griekse Taal en Cultuur en Latijnse Taal en Cultuur.

Reflectie op het eigene via vreemde

In de schoolvakken Griekse Taal en Cultuur en Latijnse Taal en Cultuur leren leerlingen nadenken over zichzelf en hoe hij/zij zich tot anderen wil verhouden door na te denken over de Griekse en Romeinse Oudheid. In de literatuur over GTC en LTC wordt dit samengevat als **reflectie op het eigene via het vreemde**.

Het vreemde is binnen het kader van deze schoolvakken de Grieks-Romeinse Oudheid: een leefwereld die in taal, gebruiken en tijd ver verwijderd is van de leerling en die we (deels) kunnen construeren door middel van teksten en andere cultuuruitingen. Docenten beogen een proces van reflectie op klassieke teksten en andere cultuuruitingen op gang te brengen dat leidt tot reflectie op onze wereld en de eigen positie van de leerling daarin. Het vermogen tot perspectiefwisseling dat daardoor ontwikkeld wordt, draagt bij aan het ontdekken en ontwikkelen van de eigen identiteit.

Zeven grote opdrachten in drie clusters

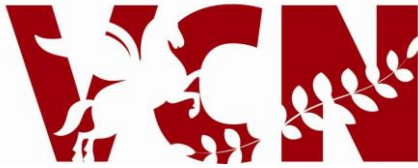
De zeven grote opdrachten zijn zo ontworpen dat ze ieder een bijdrage leveren aan reflectie op het eigene via het vreemde. De opdrachten zijn op te delen in drie clusters:

A. Constructie van het vreemde

Wat is het vreemde? Grote Opdracht 1 tot en met 3 hebben tot doel dat leerlingen het vreemde leren te ontsluiten. De Griekse en Latijnse taal geven directe toegang tot teksten en daarmee tot het gedachtegoed van de Grieken en Romeinen. Leerlingen leren de talen om teksten in de brontaal te kunnen vertalen, begrijpen en analyseren (Opdracht 1). Ze leren aan de hand van deze

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

teksten talige, retorische en verteltechnische technieken en strategieën herkennen en interpreteren. Deze manier van kijken, gekenmerkt door systematische analyse en het doorzien van communicatiestrategieën, wordt niet alleen toegepast op teksten, maar ook op andere cultuuruitingen (Opdracht 2). Teksten en andere cultuuruitingen zijn bronnen voor het gedachtegoed van de Grieken en Romeinen: leerlingen benaderen deze cultuuruitingen ook vanuit een cultuurhistorisch perspectief en leren er Grieks/Romeins gedachtegoed uit te destilleren en dit te combineren tot een eigen beeld van de Oudheid (Opdracht 3).

B. Perspectieven op het vreemde

Wat valt er te vinden van het vreemde? Grote opdracht 4 en 5 zijn erop gericht leerlingen te helpen om zich een mening te vormen over antieke cultuuruitingen door ze te vergelijken met uitingen, debatten en dilemma's uit later tijd. Een leerling krijgt de mogelijkheid over de betekenis van het vreemde na te denken door vergelijking met het perspectief van een ander (receptie, Opdracht 4) of met een ander perspectief (actualisatie, Opdracht 5). Beide Grote Opdrachten zijn erop gericht om de overgang tussen het vreemde en het eigene te verkleinen

Het bestuderen van kunst en literatuur geïnspireerd door de oudheid kan leerlingen daarbij helpen als ze nadenken over de volgende vraag: hoe hebben kunstenaars aspecten uit de oudheid geïnterpreteerd? Deze kunstenaars schiepen hun eigen beeld van het verleden en leerlingen kunnen hun voorbeeld navolgen, terwijl ze ook, met hun kennis van de oudheid, receptiekunst beter leren begrijpen, waarderen en evalueren (Opdracht 4).

Griekse en Romeinse teksten en andere cultuuruitingen komen uit een andere wereld die ver afstaat van onze tijd. Tegelijkertijd behandelen ze thema's en dilemma's die ook nu nog gevoeld worden en actueel zijn. Het werkt verhelderend om antieke cultuuruitingen vanuit dergelijke actuele thema's en dilemma's te benaderen. Bovendien toont dat de relevantie van de oudheid voor de wereld van nu (Opdracht 5).

C. Reflectie op het eigene

Wat betekent het vreemde voor mijzelf? Grote Opdracht 6 en 7 hebben betrekking op de ontwikkeling van het culturele perspectief van de leerling op zichzelf en de eigen culturele omgeving in verhouding tot de ander. GLTC zet aan tot onderzoeken, analyseren, wegen, oordelen, argumenteren, debatteren en reflecteren. Dit leidt een leerling tot kennis over zichzelf en het eigen perspectief maar voedt ook de "narratieve verbeelding": de mogelijkheid zich te verplaatsen en in te leven in het verhaal van de ander.

Een leerling komt in de lessen GLTC in aanraking met teksten en cultuuruitingen uit een heel andere culturele wereld, die soms herkenning en soms verbazing op zal roepen. Een leerling moet

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

voor zichzelf leren uitmaken wat hij of zij van deze culturele wereld vindt en waar hij of zij door geraakt wordt: dat draagt bij aan het ontdekken en ontwikkelen van een eigen identiteit (Opdracht 6).

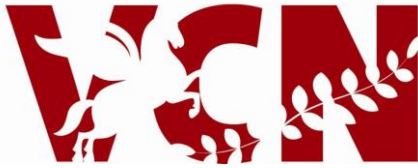
De bestudering van antieke cultuuruitingen biedt leerlingen daarnaast een toetssteen voor hun eigen mening over thema's als vrijheid van meningsuiting, schuld en schaamte, identiteit et cetera. Wat vinden ze waardevol binnen een democratische samenleving en hoe kunnen ze dat in praktijk brengen? Leerlingen worden aangezet tot onderzoeken, analyseren, wegen, oordelen, argumenteren, debatteren en reflecteren. Dit alles faciliteert de vorming tot kritisch, goed geïnformeerd, onafhankelijk en empathisch democratisch burgerschap (Opdracht 7).

Brede vaardigheden

GTC en LTC worden gekenmerkt door een nadruk op de combinatie van cognitie en creativiteit. Creatief denken, problemen oplossen en kritisch denken worden in iedere grote opdracht gestimuleerd. Belangrijk daarbij is dat deze cognitieve en creatieve vaardigheden gecombineerd worden met sociaal-culturele vaardigheden: leerlingen zetten creativiteit en probleemoplossend vermogen in om de wereld van een ander, die van de Grieken en Romeinen, te construeren en beter te begrijpen. Bovendien worden ze gestimuleerd om zichzelf tot die wereld te verhouden en die wereld als spiegel te gebruiken om over zichzelf na te denken.

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

A. Constructie van het vreemde

Grote Opdracht 1: Taal geeft toegang tot teksten

Relevantie

Teksten hebben een centrale plaats in de vakken Griekse Taal en Cultuur en Latijnse Taal en Cultuur. Ze geven de meest directe toegang om door te dringen tot het gedachtegoed van de Grieken en de Romeinen. Leerlingen leren de teksten in de brontaal ontsluiten, analyseren en interpreteren. Het verwerven van kennis over de Griekse en Latijnse taalsystemen is daarmee onlosmakelijk verbonden: talige kennis is een van de belangrijkste voorwaarden voor een directe toegang tot Griekse en Latijnse teksten.

Inhoud

In de schoolvakken Grieks en Latijn zetten leerlingen talige kennis voor verschillende activiteiten in. Ze hebben talige kennis nodig voor een eerste begrip van een tekst, meer specifiek voor het maken van een (werk)vertaling en vervolgens voor een meer diepgaande analyse vanuit taalkundig perspectief.

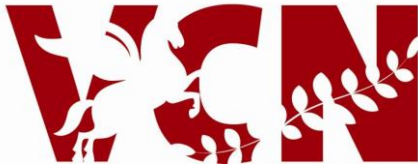
Kennis en vaardigheden nodig voor tekstontsluiting

Om tot begrip van een tekst te komen zijn verschillende soorten kennis nodig. De talige kennis valt op te splitsen in kennis van vocabulaire, morfologie, syntaxis, pragmatiek en tekststructuur. Daarnaast is er niet-talige kennis nodig, zoals bijvoorbeeld het genre van een tekst, de sociale, historische en geografische context en ook kennis van de wereld in het algemeen. Naast deze kennis moeten leerlingen beschikken over de vaardigheden om die kennis geïntegreerd in te zetten. Doel van deze grote opdracht is dat leerlingen de Griekse en Latijnse talen zo verwerven dat ze deze aspecten van talige kennis geïntegreerd met niet-talige kennis kunnen inzetten om tot een eerste begrip van een tekst te kunnen komen.

Een veelgebruikte vorm voor het ontsluiten van Griekse en Latijnse teksten is het maken van een eigen vertaling. Deze vorm helpt leerlingen om door te dringen in de tekst en om, later, de tekst nader te bestuderen. Het maken van een werkvertaling vereist – naast de hierboven genoemde kennis en vaardigheden – de inzet van lees- en vertaalstrategieën. Bovendien vergt het diepgaande kennis van het Nederlands. Om een vertaling te maken is het namelijk nodig om een woord, zeggwijze of constructie in de oorspronkelijke tekst om te zetten naar vergelijkbare woorden, zeggwijzen of constructies van het Nederlands. Leerlingen moeten daarom van elementen uit het

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

Griekse en/of Latijnse taalsysteem weten welke elementen in het Nederlands daarmee vergelijkbaar zijn.

Analyse vanuit taalkundig perspectief: talige strategieën van antieke auteurs

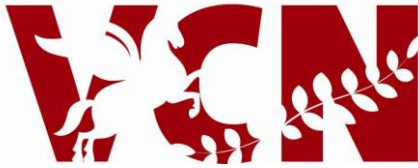
Schrijvers maken keuzes in hoe ze zich uitdrukken. Die keuzes hangen samen met hun communicatieve doelen. Om dichterbij die communicatieve doelen te komen moet een leerling de keuzes van schrijvers kunnen analyseren. Leerlingen hebben kennis nodig van taalsystemen in het algemeen en van de rol van Griekse en Latijnse talige verschijnselen in deze taalsystemen om talige keuzes van auteurs te herkennen en hun talige strategieën te kunnen analyseren. Als een leerling zich realiseert dat een schrijver een keuze heeft gemaakt, bijvoorbeeld tussen een actieve of een passieve vorm, kan de leerlingen nadenken over het waarom van die keuze. Hierdoor wordt het taalbewustzijn van de leerlingen vergroot.

Brede vaardigheden

- Manieren van denken en handelen: kritisch denken, creatief denken en (praktisch) handelen, probleemoplossend denken en (praktisch handelen)
- Manieren van jezelf kennen: zelfregulering, ondernemend denken en handelen, oriëntatie op jezelf, je studie en je loopbaan
- Manieren van omgaan met anderen: sociale en culturele vaardigheden, communiceren

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

Grote opdracht 2: Teksten en andere cultuuruitingen hebben een bedoeling

Relevantie

Leerlingen groeien op in een samenleving waarin in hoog tempo een continue stroom informatie op hen afkomt. Het is zaak die informatie te filteren, feiten van meningen te onderscheiden, hoofd- en bijzaken uit elkaar te houden en dat alles op waarde te schatten. Wat is waar, wat belangrijk, wie zegt wat en met welke bedoeling? Een kritische houding ten aanzien van alles wat er op hen afkomt, helpt leerlingen een afgewogen mening te formuleren en waar nodig hun oordeel op te schorten. Hoewel de nadruk in het GLTC-onderwijs op klassieke teksten zal liggen draait het in deze Grote Opdracht niet alleen om geschreven werken, maar ook om communicatie middels andere cultuuruitingen uit de oudheid.

Inhoud

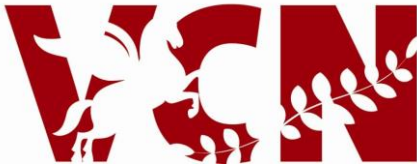
Een leerling leert in klassieke teksten retorische, stilistische en narratologische middelen herkennen waarmee de auteur een beeld beoogt op te roepen of zijn lezer probeert te overtuigen, zoals door bijvoorbeeld woordkeus, argumentatie, stijlfiguren, karakterisering, weglating en *framing*. Een leerling leert de historische setting van de tekst, genre en persoonlijke context van de auteur hierbij te betrekken. De leerling leert daarmee reflecteren op de auteursintentie en het effect dat de tekst heeft op de ontvanger. In beeldtaal worden vergelijkbare communicatieve middelen ingezet. Zo leert een leerling klassieke cultuuruitingen te 'lezen', interpreteren en kritisch te beschouwen.

Brede vaardigheden

- Manieren van denken en handelen: kritisch denken, creatief denken en (praktisch) handelen, probleemoplossend denken en (praktisch handelen)
- Manieren van jezelf kennen: zelfregulering, oriëntatie op jezelf, je studie en je loopbaan
- Manieren van omgaan met anderen: sociale en culturele vaardigheden, communiceren

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

Grote Opdracht 3: Teksten en andere cultuuruitingen geven inzicht in klassiek gedachtegoed

Relevantie

GTC/LTC richten zich op gedachtegoed dat inhoudelijk maar ook in tijd en plaats ver van de leerling afstaat. Voordat een leerling zich hierin kan inleven en daardoor de eigen blik kan aanscherpen, moet de leerling zich eerst een beeld vormen van het gedachtegoed van de ander.

Inhoud

Het construeren van het gedachtegoed van Grieken en Romeinen staat centraal in deze grote opdracht. Leerlingen leren gedachtegoed uit de oudheid te destilleren uit verschillende bronnen én dit te combineren en nuanceren waardoor hun eigen beeld van de oudheid ontstaat. Deze bronnen zijn teksten in de originele taal, teksten in vertaling en materiële bronnen. De bronnen bieden toegang tot gedachtegoed uit de oudheid: normen, waarden en ideologieën op politiek, religieus en filosofisch gebied.

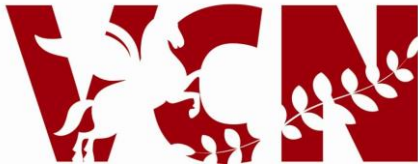
Ter illustratie van de inhoud van deze Grote Opdracht een voorbeeld: Homerus heeft verhalen geschreven die fantastisch zijn om het verhaal zelf. Leerlingen kijken binnen deze Grote Opdracht echter nog een stap verder: ze kijken naar de inhoud van de verhalen om daar ideeën over de Homerische mens en maatschappij uit te halen. Ze lezen de *Ilias* en de *Odyssee* niet alleen om het verhaal over de oorlog in Troje te leren kennen, maar ook om meer te weten te komen over bijvoorbeeld vormen van leiderschap, eer, heldendom. Zo kunnen ze bijvoorbeeld ontdekken aan welke kenmerken een held binnen de Homerische wereld moet voldoen.

Brede vaardigheden

- Manieren van denken en handelen: kritisch denken, creatief denken en (praktisch) handelen, probleemoplossend denken en (praktisch handelen)
- Manieren van jezelf kennen: zelfregulering, oriëntatie op jezelf, je studie en je loopbaan
- Manieren van omgaan met anderen: sociale en culturele vaardigheden, communiceren

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

B. Perspectieven op het vreemde (receptie en actualisatie)

Grote Opdracht 4: Kunst en literatuur uit later tijd bieden verschillende perspectieven op antieke cultuuruitingen

Relevantie

Als hulpmiddel om de wereld van de oudheid beter te begrijpen kan een leerling steunen op een lange traditie van receptie. Kunstenaars, architecten en schrijvers uit alle tijdvakken van de geschiedenis en verspreid over de hele wereld hebben zich door de oudheid laten inspireren en in hun kunst een eigen interpretatie van de oudheid gegeven. Door receptiebronnen te bestuderen leert een leerling dat kunstenaars steeds hun eigen beeld van het verleden scheppen en dat ze dat verleden inzetten voor hun eigen doelen. Daarnaast stimuleert het leerlingen hun eigen denken te vernieuwen door het inzicht dat klassieke teksten in elke tijd een nieuwe betekenis voortbrengen. Een leerling kan zich er zo van bewust worden dat elke weergave van het verleden een constructie is en geen objectieve waarheid. Receptiebronnen zijn daarmee evaluatieve hulpmiddelen op basis waarvan een leerling eigen ideeën over een tekst kan vormen en/of nuanceren.

Inhoud

De receptie van klassieke kunst en literatuur geeft informatie over het gebruik en de beoordeling van de oudheid in die perioden. Elke periode zet zijn eigen accenten en toont daarmee wat belangrijk werd gevonden in dat tijdvak. Een leerling kan deze informatie gebruiken om een antieke cultuuruiting te evalueren en om er zijn eigen oordeel over te vormen. Dit proces werkt beide kanten op: kennis van de oudheid helpt een leerling ook om latere Europese kunst en literatuur te begrijpen, waarderen en evalueren. Bepaalde perioden in de Europese geschiedenis zijn bijvoorbeeld duidelijk als classicistisch aan te duiden, omdat de klassieken in die tijdvakken van doorslaggevende invloed op kunst en literatuur zijn geweest. Dat geldt bijvoorbeeld voor kunstuitingen uit de Renaissance, de barok en het neoclassicisme. Binnen deze Grote Opdracht denkt een leerling erover na waarom een kunstenaar in later tijd de oudheid in zijn werk heeft gebruikt en wat daarmee waarschijnlijk zijn bedoeling is geweest.

Brede vaardigheden

- Manieren van denken en handelen: kritisch denken, creatief denken en (praktisch) handelen, probleemoplossend denken en (praktisch handelen)
- Manieren van jezelf kennen: zelfregulering, oriëntatie op jezelf, je studie en je loopbaan
- Manieren van omgaan met anderen: sociale en culturele vaardigheden, communiceren

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

Grote opdracht 5: Actualisatie verheldert de oudheid en toont de relevantie van de oudheid voor nu

Relevantie

Griekse en Romeinse teksten en andere cultuuruitingen komen uit een andere wereld die ver afstaat van onze tijd. Actualisatie brengt deze wereld dichterbij de leerling, omdat thema's en dilemma's uit de oudheid verbonden worden met thema's en dilemma's uit onze wereld en die van de leerling. Dit vergroot enerzijds het begrip van teksten en andere cultuuruitingen uit de oudheid en bevordert anderzijds dat de oudheid kan worden ingezet bij reflectie op onze wereld en de eigen positie van de leerling daarin.

Inhoud

Om tot begrip te komen van de betekenis van teksten en andere cultuuruitingen uit de oudheid bestudeert de leerling actuele bronnen die andere visies bieden op het thema of dilemma dat in de klassieke tekst (of een andere cultuuruiting) aan de orde is. De confrontatie met verschillende visies op een thema of dilemma nodigt uit tot verdere verdieping van de betekenis van de klassieke tekst of cultuuruiting en tot evaluatie ervan in de context van de oudheid. Als een leerling tijdens het lezen van de Ilias verschillende Griekse leiders in actie ziet en hun optreden vergelijkt met dat van leiders in onze tijd of met moderne theorieën over leiderschap, kan dit een leerling helpen het optreden van de Griekse helden nader te beschouwen. Vervolgens kan de vergelijking aanzetten tot een verdere verkenning van de overwegingen op basis waarvan de Homerische helden tot hun keuzes kwamen. Zo kan actualisatie leerlingen helpen tot evaluatie van het vreemde en een opstap zijn naar eigen oordeelsvorming over leiderschap in onze tijd.

Brede vaardigheden

- Manieren van denken en handelen: kritisch denken, creatief denken en (praktisch) handelen, probleemoplossend denken en (praktisch handelen)
- Manieren van jezelf kennen: zelfregulering, oriëntatie op jezelf, je studie en je loopbaan
- Manieren van omgaan met anderen: sociale en culturele vaardigheden, communiceren

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

C. Reflectie op het eigene

Grote opdracht 6: Reflectie op het vreemde en eigene draagt bij aan het ontdekken en ontwikkelen van een eigen identiteit

Relevantie

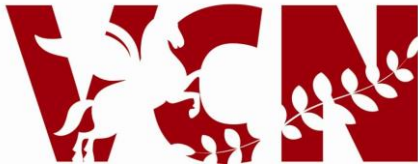
Reflectie op het eigene via het vreemde verlangt dat een leerling zich verhoudt tot de culturele waarden, normen, overtuigingen en percepties van de oudheid en met behulp daarvan tot die van zichzelf en de eigen culturele omgeving. Het lezen van klassieke teksten biedt een leerling de gelegenheid om zich in een ander, in onbekende situaties en/of in een andere cultuur te verplaatsen en zich met behulp van het perspectief van dat onbekende tot het eigen leven en de eigen omgeving te verhouden. Juist omdat er niet verlangd wordt deel te nemen aan of in te grijpen in de handeling biedt het lezen van teksten de mogelijkheid tot zelfreflectie. Op een klassieke tekst kan een leerling immers vrij reageren, omdat er aan zijn/haar reactie geen consequenties verbonden zijn die in het dagelijks leven mogelijk wel te verwachten zijn. Door de ontwikkeling van dit zogenaamde interculturele bewustzijn draagt het lezen van klassieke teksten niet alleen bij aan talige en esthetische vorming, maar ook aan sociale vorming en persoonsvorming van de leerling.

Inhoud

De ontwikkeling van intercultureel bewustzijn is gericht op de vaardigheid om van cultureel perspectief te wisselen. Leerlingen dienen zich er bewust van te worden dat ze hun eigen culturele omgeving zien door een persoonlijke bril en dat ze deze persoonlijk bril ook dragen als ze de cultuur van de oudheid beschouwen. Om de eigen cultuur beter te leren begrijpen via de culturele wereld van de oudheid moet een leerling als het ware een derde perspectief leren innemen. Dit derde perspectief moet een leerling in staat stellen als insider de cultuur van de oudheid en als outsider zijn eigen cultuur te beschouwen. Bij reflectie op het Lucretiaverhaal van Livius bijvoorbeeld moeten leerlingen zich (leren) realiseren dat zij vanuit een persoonlijke visie en met een moderne bril kijken naar een tekst die geschreven is in een andere culturele wereld, alvorens zij deze tekst als spiegel kunnen gebruiken voor hun eigen culturele omgeving. Om leerlingen hierbij te helpen is het essentieel dat het vreemde goed ontsloten is. Op basis daarvan denken docent, leerling en medeleerlingen met elkaar over de verschillen en overeenkomsten tussen de eigen cultuur en de doelcultuur na en proberen deze met elkaar te verklaren. Het doel hiervan is niet zozeer het bepalen van een goed of fout standpunt, maar om grenzen te onderzoeken en te expliciteren én om jezelf te

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

onderzoeken. De culturele visie die hierdoor ontstaat is sterk verbonden met de leerling en zorgt mogelijk voor nuancering van de eigen mening, omdat een leerling als tussenpersoon fungeert tussen de vreemde cultuur en zijn eigen cultuur.

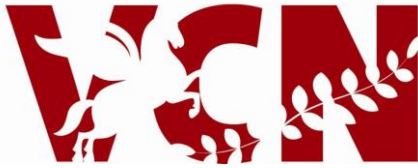
De ontwikkeling van intercultureel bewustzijn krijgt gedurende het leesproces vorm door middel van twee soorten dialogen, die constant gaande zijn, namelijk de interne dialoog tussen de leerling en de klassieke tekst en de externe dialoog daarover met andere leerlingen en de docent. Deze externe dialoog is essentieel om eventueel ook op basis van de andere perspectieven de eigen visie aan te kunnen passen.

Brede vaardigheden

- Manieren van denken en handelen: kritisch denken, creatief denken en (praktisch) handelen, probleemoplossend denken en (praktisch handelen)
- Manieren van jezelf kennen: zelfregulering, ondernemend denken en handelen, oriëntatie op jezelf, je studie en je loopbaan
- Manieren van omgaan met anderen: sociale en culturele vaardigheden, samenwerken, communiceren

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

Grote opdracht 7: Bestudering van de Klassieke Oudheid faciliteert vorming tot kritisch, goed geïnformeerd, onafhankelijk en empathisch democratisch burgerschap

Relevantie

Het vak Griekse en Latijnse Taal en Cultuur (GLTC) levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van jonge mensen tot kritische en onafhankelijke burgers. De vakoverstijgende benadering (taal, literatuur, filosofie, geschiedenis, kunst) die uniek is voor GLTC zorgt niet alleen voor een brede en diepgaande ontmoeting met de gezamenlijke Europese voorgeschiedenis en cultuur, maar ook voor een confrontatie met en reflectie op eigen(tijdse) ideeën en opvattingen.

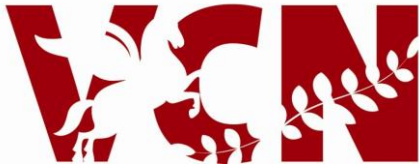
Historische kennis en perspectivische lenigheid zijn nodig om vanuit de eigen opvattingen de oudheid daadwerkelijk te begrijpen. Leerlingen krijgen oog voor continue en discontinue ontwikkelingen sinds de klassieke oudheid. Dit draagt bij aan de ontwikkeling en relativering van eigen identiteit én aan begrip voor de ander/het andere. Het vermogen om vanuit historisch besef van de complexiteit van de wereld het andere en de integriteit van de ander te onderkennen en te respecteren is essentieel voor volwassen burgerschap in een pluriforme democratische samenleving. Bovendien zijn aspecten van de oudheid zowel in de oudheid als in latere tijden ingezet voor het communiceren van contemporain gedachtegoed en het legitimeren van politieke standpunten. Het is belangrijk dat een leerling zich ook tot die vormen van communicatie kritisch leert verhouden.

Inhoud

Leerlingen onderzoeken en analyseren klassieke cultuuruitingen vanuit verschillende disciplines. De inhoud van de klassieke literaire en filosofische teksten en de (morele) dilemma's die daaruit gedestilleerd kunnen worden zijn nog steeds actueel. Ze geven inzicht in het denken over thema's als vrijheid van meningsuiting, burgerlijke ongehoorzaamheid, relatie individu en staat, schuld en schaamte, het ontstaan van grenzen, van identiteit et cetera. Dit werkingsmechanisme geldt *mutatis mutandis* ook voor de bestudering van klassieke materiële kunst. Net als bij het lezen van teksten wordt hierbij een beroep gedaan op verbeeldingskracht en (speelse) creativiteit van leerlingen. Deze bestudering zet hen ook aan tot reflectie op verschillen in denken over nut, waarde en functie van kunst toen en nu.

Grote Opdrachten: Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Vereniging Classici Nederland

Brede vaardigheden

- Manieren van denken en handelen: kritisch denken, creatief denken en (praktisch) handelen, probleemoplossend denken en (praktisch handelen)
- Manieren van jezelf kennen: zelfregulering, ondernemend denken en handelen, oriëntatie op jezelf, je studie en je loopbaan
- Manieren van omgaan met anderen: sociale en culturele vaardigheden, samenwerken, communiceren